

EU.EM.NET Projesi W.P 2

Ülke Raporu: Türkiye

"Bu Proje Avrupa Komisyonu tarafından verilen destek ile finanse edilmiştir. Bu yayın sadece yazarın görüşlerini yansıtmaktadır ve Komisyon, bu belge bulunan bilgilerin herhangi kullanımından sorumlu tutulamaz."

Sandrine Reiter
5/14/2013

İÇİNDEKİLER

İçindekiler

İÇİNDEKİLER	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Türkiye’de T&O sektörünün nitelikleri	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Bilgi / Tanıtım / İlgi	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Türkiye’ de T&O sektöründe tanıtım ve pazarlama	Chyba! Záložka nie je definovaná.
T&O işlerinin Türkiye’deki görüntüsü	Chyba! Záložka nie je definovaná.
İş Gücünün geliştirilmesi ve eğitimi	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Türkiye’deki mevcut eğitim ve vasıf seviyeleri	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Türkiye’de kalite ve sertifikasyon	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Türkiye’ de müfredatın gelişimi; Eğitim örgütleri ve işverenlerin bağlantısı	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Türkiye’ de T&O sektöründeki iş gücünün korunması	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Türkiye’ de T&O sektöründeki yetenek beklentisi (öngörüsü)	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Genel Bilgiler	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Kullanılan Yöntemler	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Önümüzdeki 5-10 sene içerisindeki eğilimler	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Önümüzdeki yıllarda sektörün temel evrimi	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Türkiye’de mevcut en iyi uygulamalar	Chyba! Záložka nie je definovaná.
T&O Sektöründe	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Etki	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Toplum faydaları	Chyba! Záložka nie je definovaná.
Ticari faydalar	Chyba! Záložka nie je definovaná.

Türkiye’ de T&O sektörünün nitelikleri

Sektörün genel açıklaması:

T&O ilişkilerinin haritasını tasvir eden, doğrudan yapılmış herhangi bir çalışma bulunmamaktadır. Piyasadaki başlıca rol, başlıca aktörleri kontrol ve organize eden Milli Eğitim Bakanlığı ve Kültür ve Turizm Bakanlığı arasından paylaşılmıştır.

Türkiye’deki T&O sektörünün mevsimselliği önemli bir meseledir. Çünkü Türkiye’ de oldukça uzun ve ilgi çekici bir kıyı şeridi artı uygun bir iklim bulunmaktadır, yatırımların birçoğu güneş & kum turizmi üzerine yapılmıştır. Bu model içerisinde başarılı bir örnek oluşturmak için, yatırımcılar Akdeniz sahilini seçmekte ve bu durum diğer bölgelerdeki turist sayısında bir dalgalanma yaratmaktadır. Bu durumun sonucu olarak, işverenler tam dolu sezon için daha az çalışana ihtiyaç duyuyor ve sadece yılın bir bölümü için çalışanlarını işe alıyorlar. Bu durum bazı çalışanları başka işler aramaya itmekte ve bazıları ise T&O sektörüne tekrar geri dönmemektedir. Bir başka problem ise işverenlerin farklı beklentileri ve çalışanların farklı yeteneklerinden dolayı arz ve talebin birbirini karşılamamasıdır. Türkiye’deki T&O sektörü için ayrıca çeşitliliğin kabul edilen bir gerçek olmadığı da söylenebilir. Spa-sağlık turizmi gibi çeşitlenmiş alanlar sadece yayılmaktadır. Türkiye’deki T&O sektörü için son olarak, herhangi bir yetenek beklentisi yoktur.

T&O sektörünün Türkiye’deki kilit aktörleri temel olarak:

- Kamu Kuruluşları: Bakanlıklar (Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı vb.) ve İl Kuruluşları (23 kalkınma kuruluşu), Belediyeler (2950), Üniversiteler, her türde okul (51 mesleki T&O okulları), vb.

- NGolar: Konfederasyonlar (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu vb.), Federasyonlar (Türkiye Otelciler Federasyonu, Türkiye Aşçılar ve Şefler Federasyonu, Türkiye Yemek Sanayicileri Dernekleri Federasyonu vb.), Dernekler(Turistik Otelciler, İşletmeciler Ve Yatırımcılar Birliği vb.), Birlikler (Oteller Birliği, Türkiye Restoran ve Eğlence Tesisleri Çalışanları), Ticaret ve Sanayi Odaları (İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası vb.).

- Özel Şirketler: Seyahat Acenteleri (6924), Oteller, Moteller, Yemek Hizmetleri Şirketleri, vb.

Türkiye’de işverenler Türkiye Yeme&İçme Endüstrisi İşverenleri Derneği gibi dernek kollarında organize edilirler.

Kaynak:http://www.tursab.org.tr/tr/istatistikler/turistik-tesis-ve-isletmeler/seyahat-acentalari_915.html

Sektör 5 ana alana ayrılabilir:

Konaklama,

- Eğlence servisleri,
- Taşımacılık
- Eğitim

- Devlet ve Loncalar gibi düzenleyiciler ve/veya etkileyiciler
Farklı alanlarda 300'den fazla meslek loncası bulunmaktadır. Fakat özetle T&O sektörünün en etkili aktörleri:

- Konaklama servisi sağlayıcıları: Oteller, Moteller ve tüm özel kategoriler:
 - o Konaklama pazarı loncaları: 100'ün üzerinde federasyon, dernek vb.
 - o TUROFED: Türkiye Otelciler Federasyonu (7 bölgesel üye federasyon)
 - o TUROB: Turistik Otelciler, İşletmeciler Ve Yatırımcılar Birliği
- Eğlence servis sağlayıcıları: Gıda ve yemek.
 - o YESİDEF(Türkiye Yemek Sanayicileri Dernekleri Federasyonu)
 - o Eğlence pazarı loncaları:
- Taşımacılık servis sağlayıcıları:
 - o HAVA; Yerel ya da Türkiye ortak Hava Yolları (25'den fazla Havayolları)
 - o http://www.e-yasamrehberi.com/seyahat-rehberi/havayolu_sirketleri.htm
 - o Taşımacılık pazarı loncaları: TOFED: Türkiye Otobüsçüler federasyonu
 - o TREN, Tren Taşımacılığı (devlet kontrollü, Ulaştırma Bakanlığı) : TCDD:
<http://www.tcdd.gov.tr/>
- TUYED Türkiye turizm yazarları ve gazetecileri derneği: www.tuyed.org.tr
- TUREB (Türkiye Turist Rehberi Dernekleri Federasyonu): TUREB altında toplanan turist rehberi loncaları ve dernekleri çok fazladır şuralardan bulunabilir:
 - o <http://www.tureb.net/index.php/english>
 - o <http://www.tureb.org.tr>
- TYD Türkiye turizm yatırımcıları derneği: www.ttyd.org.tr
- Türk Rehberler www.turkishguides.org
- Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği www.tursab.org.tr
- MTEGM Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü <http://mtegm.meb.gov.tr/>
- MEB TTOGM Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
<http://ttogm.meb.gov.tr/>

Sektörün temel rakamları aşağıdaki gibi özetlenebilir:

Turizm Lisanslı Konaklama Kuruluşları Sayısı 2012

Lisanslı Turizm Yatırımcıları			Lisanslı Turizm İşletmeleri		
Kuruluşların Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Kuruluşların Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
960	126 592	273 877	2 870	336 447	706 019

Kaynak: <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9860/turizm-belgeli-tesisler.html>

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İş Genel Müdürlüğü
(31.12.2012)

Türleri ve Sınıflarına göre Turizm Lisanslı Konaklama Tesislerinin Sayısı

Tür	Sınıf	Lisanslı Turizm Yatırımları			Lisanslı Turizm İşletmeleri		
		Kuruluş Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı	Kuruluş Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Oteller	5 Yıldız	168	44 920	96 402	398	128 289	272 777
	4 Yıldız	263	37 298	78 806	596	86 940	179 585
	3 Yıldız	269	16 463	33 405	728	46 329	94 134

	2 Yıldız	28	1 487	3 036	484	18 595	36 673
	1 Yıldız	19	479	958	57	2 154	4 199
	Toplam	747	100 647	212 607	2 263	282 307	587 368
Moteller	1. Sınıf				1	13	25
	2. Sınıf				4	120	237
	Motel	2	29	60	8	234	469
	Toplam	2	29	60	13	367	731
Tatil Köyleri	1. Sınıf (5 Yıldız)	20	4 904	10 839	65	24 264	53 740
	2. Sınıf (4 Yıldız)	16	3 502	8 190	16	3 504	7 145
	Toplam	36	8 406	19 029	81	27 768	60 885
	5 Yıldız	10	2 444	5 602	21	5 246	11 340
	4 Yıldız	9	1 162	2 838	14	1 916	4 055
	3 Yıldız	5	291	606	15	852	1 753
	2 Yıldız				1	34	68
	Toplam	24	3 897	9 046	51	8 048	17 216
Termal Tatil Villaları	5 Yıldız	1	129	310			
	4 Yıldız	1	200	638			
	Toplam		329	948			
Pansiyonlar	10	228	393	42	597	1 185	10
Kamplar	3	239	407	5	266	750	3

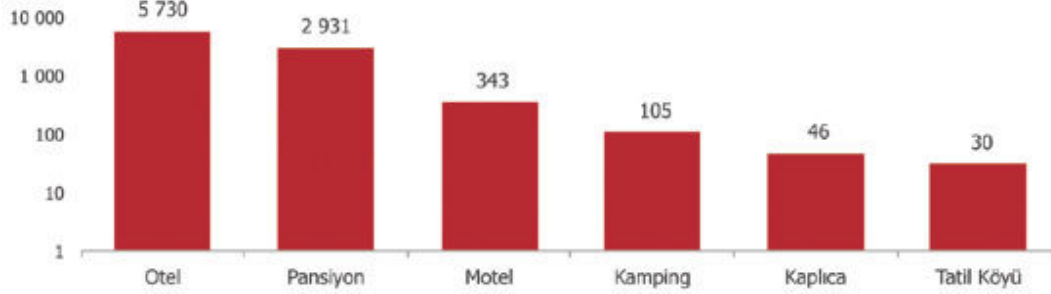
Konaklar	1	58	120	3	442	942
Apart Otelleri	17	2 573	6 738	105	5 248	12 523
Özel Tesisler	14	400	853	239	7 901	16 889
Golf Tesisleri ile Konaklama	1	60	228	2	201	424
Eğitim ve Uygulama Tesisleri						
Turizm Kompleksi	9	5 919	14 156	1	518	1 100
Butik Otel	84	3 102	6 347	57	2 232	4 544
B Tipi Tatil Sitesi	3	583	2 702	2	249	860
Butik Tatil Villası				1	68	136
Dağ Evi	1	16	32	2	98	272
Çiftlik / Kasaba Evi	4	51	101	2	14	28
Dağ Doğal Evi	2	55	110			
Yurt				1	123	166
Toplam	960	126 592	273 877	2 870	336 447	706 019

Kaynak: <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9860/turizm-belgeli-tesisler.html>

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İş Genel Müdürlüğü
Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı web sitesi www.kultur.gov.tr

Belediye Lisanslı Tesisler Türkiye 2010

** Oteller- Pansiyonlar- Moteller- Kamplar- Termal Tesisler- Tatil Köyleri

Kaynak: “ Otel piyasa raporu 2012” İstanbul Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. (İGD)
info@igd.com.tr

Türlerine Göre Belediye Lisanslı Konaklama Tesisleri – 2006

Tesisin Türü	Tesislerin Sayısı	Oda Sayısı	Yatak Sayısı
Otel	4 534	132 624	293 808
Motel	308	6 297	15 045
Pansiyon	2 081	28 063	67 980
Tatil Köyü	23	2 202	6 406
Kamp	54	2 425	6 839
Termal Resort	33	2 021	5 593
Toplam	7 033	173 632	395 671

Kaynak: <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/TR,9861/belediye-belgeli-tesis-envanteri.html>

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İş Genel Müdürlüğü
Turizm Lisanslı Yemek Tesislerinin Sayısı (31.12.2012)

Tesisin Türü ve Sınıfı	Lisanslı Turizm Yatırımı		Lisanslı Turizm İşletmesi	
	Tesislerin Sayısı	Kapasite (Kişi)	Tesislerin Sayısı	Kapasite (Kişi)
Restoranlar	30	13 162	488	160 398
Lüks Restoranlar			1	600
1. sınıf Restoranlar	28	13 022	383	142 901
2. sınıf Restoranlar	2	140	104	16 897
Restoran - Alışveriş				
Kafeteryalar			8	955
Kafeterya- Alışveriş			1	150
Özer Tesisler			261	67 012
Günlük Kullanım Tesisi	20	10 678	56	19 110
Yüzer Tesisler	1	405	27	11 886
Tema Parkı	1	7 000		
Servis İstasyonu ve Restoranlar			17	10 815
Kış Sporları ve Kayak Merkezleri Mekanik Tesisleri	3	845		

Toplam	55	32 090	858	270 326
--------	----	--------	-----	---------

Kaynak: <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/>

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İş Genel Müdürlüğü
Turizm Lisanslı Eğlence Tesislerinin Sayısı (31.12.2012)

Tesis Türü	Lisanslı Turizm Yatırımları		Lisanslı Turizm İşletmeleri	
	Tesislerin Sayısı	Kapasite (Kişi)	Tesislerin Sayısı	Kapasite (Kişi)
Eğlence Tesisi			49	8286
Eğlence Merkezi	3	2 000		
Özel Tesisler			4	630
Barlar			9	935
Toplam	3	2 000	62	9851

Kaynak: <http://www.ktbyatirimisletmeler.gov.tr/>

Türkiye Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İş Genel Müdürlüğü

Tesislerin Türü	Tesislerin Sayısı
Anadolu Turizm ve Otelcilik Meslek Lisesi	49
Özel Anadolu Turizm ve Otelcilik Meslek Lise	2
Toplam	51

Kaynak: Eğitim platformu <http://www.egitimnerede.com/>

Bilgilendirme/ Tanıtım/ caziplik

Türkiye’de T&O sektöründe tanıtım ve reklam

T&O sektörünün tanıtımı ne devletin ne de herhangi bir bakanlığın doğrudan uyguladığı bir aktivite değildir. Ayrıca yüksek genç nüfus T&O dâhil olmak üzere pek çok sektörde çok büyük bir talep yaratıyor. Bu gibi atmosferi takip eden şirketler talebi karşılıyor ya da tanıtım uygulamaları yürütüyor.

Fakat diğer yandan, tanıtım yapan T&O şirketleri eğitilmiş genç havuzdan en iyi öğrencileri seçme eğilimindedir. Kaliteli servisi ihtiyacı açısından, iyi eğitilmiş çalışan ihtiyacı ve üst düzey markaların fuarlar, kariyer günleri ve 250’nin üzerinde Gastronomi, yiyecek hazırlama, bar ve eğlence servisleri gibi yarışmaları hem yerel hem de uluslar arası düzeyde desteklemektedir.¹¹

Eğitim sisteminde öğrencilere istedikleri meslekler okulda danışman öğretmenleri ve/veya rehberler tarafından 9. Sınıfta (14 yaşındayken) sorulmaktadır. Bu herhangi bir özgün sektörün etkisinden bağımsız olarak yapılmaktadır.

Ayrıca devletin dolaylı desteği mevcut, T&O sektörünü ya da çalışanlarını doğrudan hedeflemeden, genç bir kişiyi ilk işi için çalıştıran firmalar bu kişi için bir süre vergilendirilmemektedir (genellikle bir yıl). Türk devleti son yıllarda kademeli olarak artan işsizlik oranını düşürmek için girişimleri ve girişimcileri destekliyor.

Sonuç olarak, çok iyi bir potansiyel çalışan ilişkisi yok böyleyken bunu gerçekleştirmek için yapılan sınırlı tanıtım çaları şöyledir:

- Lise ve üniversite düzeyinde resmi eğitim yoluyla (Türkiye’deki resmi mesleki eğitimin kalitesi tartışılır)
- Potansiyel gelecek çalışanları için Mesleki rehberlik ve danışmanlık servisleri yoluyla.
- Okullar, işletmeler ve sosyal ortaklar aracılığıyla sürdürülebilir işbirliğinin geliştirilmesi yoluyla
- Resmi olmayan eğitimler ve iş gücü potansiyelinin vasfını ve bilgi kalitesini geliştirme yoluyla
- Ulusal ve uluslar arası yeterlilikler temeline göre işgücünün sertifikalandırılması yoluyla

T&O sektörünün faydaları temel olarak “fuar ve kariyer günleri” sayesinde ilerlemektedir. Ana hedef iyi eğitilmiş öğrencilerin etkilemektir. Böyle olunca olaylarda ki ana vurgu genellikle gençler için iyi ve elverişli bir kariyer yapmaya odaklanmaktadır (Güçlü, başarılı ve güvenilir bir ekibin parçası olmak). Bu nedenle özellikli piyasa faaliyetlerinde çok fazla iş bulunmamaktadır.

¹ * Kaynak: Etiler T&O meslek okulu yönetimi. Teknik genel müdür.

Diğer yandan Türkiye’de ki eğitim sisteminde, okullar değişiyor ve ulusal bölgesel standartlar üzerindeki AB 2007 düzenlemelerinin kabulü yoluyla T&O sektörü de dâhil olmak üzere tüm mesleki konuların yöntemlerini kaydırıyor.

Bu noktada Türkiye daha fazla sektöre özgü olması açısından bazı güncel okul türlerini kaydırmak üzere çalışıyor. Bu yüzden öğrenciler daha kısa sürede çalışabilecekleri meslek sektörlerini seçeceklerdir.

T&O sektöründeki yüksek istihdamın avantajı, uygun pozisyonun ve kariyerin elde edilmesinin mümkünlüğü, iyi bir başlangıç yapma fırsatları, esnek, uyarlanabilen ve mobil işlerin cazibesi şu şekilde belirtilmiştir:

- Ortaokul ve Üniversitelerde tanıtım ve bilgilerin paylaşılması süreci
- Dernekler rehberliğinde, sektörel bilgi kaynakları, kamusal istihdam servisleri ve özel istihdam ofisleri
- Ticaret örgütleri, işveren organizasyonları, ticaret odaları, endüstriler ve belediyelerin hazırladığı belgelendirme
- TV ve yazılı basındaki reklamlar

T&O sektörü için piyasa hedefli çok az reklam mevcut. Sadece bir sektör 2006-2008 yılları arasında veterinerlik uygulamalarının öneminden bahseden pazarlama kampanyası tanıttı ve yürüttü. Bu proje hala yürütülüyor ve eğitim devam ediyor fakat pazarlama kampanyası uzun süredir görünmüyor.

Bu eğitimsel destek aktiviteleri KOÇ Grubu tarafından yürütülmektedir, bu büyük Türk şirketi, 2006’da (Meslek lisesi, Memleket meselesi) olarak (Meslek lisesi, , Memleket meselesi) anlamında bir girişimde bulundu ve 250 den fazla okulu hem şirketlerinin bu alandaki tecrübelerini aktarmak, hem de okullarının en başarılı 10 ile 20 kişisi arasında olan öğrencileri burs vermek şeklinde destekledi. Türkiye’nin 81 ilinde 250 okulda 8000 burs verdi.

Bu şirketin T&O DİVAN tarafından yürütülüyor (KOC GRUPA ait 5 yıldızlı bir otel) ve 9 şehirde 9 okuldaki 95 öğrenciye ulaşarak bu konuda desteklediler. Ayrıca bu okullardan biri aşçılar ve aşçılık konusunda özelleşmiş bir okuldur (Bolu-Mengen). Geriye kalan kısımda genel olarak Turizm Otelcilik dersleri verilmektedir. Bunların dışında:

- Ankara-Çankaya T&O Okulu 10 öğrenci
- Antalya-Merkez 10 öğrenci
- Aydın-Didim 10 öğrenci
- Bolu-Mengen 10 öğrenci
- İstanbul-Beşiktaş 15 öğrenci
- Mardin 10 öğrenci
- Muğla 10 öğrenci
- Nevşehir 10 öğrenci
- Sinop 10 öğrenci

<http://www.mesleklisesimemleketmeselesi.com/tr-TR/MLMMNedir/Kapsam>

Öğrencileri etkilemek amacıyla, özel okullar da bazı pazarlama yürütmektedir, örneğin MSA <http://www.msa.com.tr/anasayfa.aspx> özel firmalarla iyi ilişkileri bulunmaktadır.

Bazı devlet üniversiteleri Antalya’da ki Akdeniz Üniversitesi gibi, kariyer fuarları düzenlemektedir fakat gerçek pazarlama çabasına odaklanmamaktadır.

Tahminen hayata geçtiğinde, pazarlama kampanyası temel olarak şu gibi faydaları getirecektir:

- Teşvik tedbirleri
- T&O sektöründe kazanılmış tecrübeleri transfer edilebilmesi
- Kariyer yolları tanıtımları (giriş seviyesinden yönetici seviyesine kadar)

Gelecekte, T&O sektöründe pazarlama kampanyasında hiç gerçek bilgi elde edilemeyecek. Öyle görünüyor ki TURSAB bir proje olarak, ödenek beklentisi içerisinde (Haziranın sonunda bilgi alınabilecek) YESIDEF ayrıca öğrencileri sektörde eğitmek için bir meslek okulu kurmayı planlıyor.

Ayrıca bkz: mtegm.gov.tr

Tanıtım ayrıca bölgesel, ulusal ve Avrupa düzeyinde yapılan yarışma organizasyonlarında da yapılmaktadır:

Türkiye uluslar arası Devletler Dışı bir Organizasyon olan AEHT’nin 16 kurucu ülkesinden biri ve Avrupa Konseyinde istişare statüsüne sahiptir.

Birliğin birincil amacı Turizm ve Otelcilik okullarına bir Avrupa perspektifi tanıtımıdır. 2013 programları aşağıdaki gibidir. Her yıl pek çok farklı yarışma ve müsabakalar yürütülmektedir.

- **ŞUBAT**
 - o 24 ve 26 Şubat arası, Yemek Hizmetleri Altın Ödülü, Montichiari-Brescia (IT)
- **MART:**
 - o 13 ve 14 Şubat arası, Competition 'Il piatto verde 2013 uyanan otlar- Riolo Terme (IT)
- **NİSAN:**
 - o 3 ile 5 Nisan, 8. Barmen G&T Yarışması 2013, Bled (SI)
 - o 8 ile 14 Nisan arası, AEHT ‘karbon kalıntılarının azaltılması – bugünün turizmi, nasıl çevresel koruma yürütür, Algarve’13, Faro (PT)
 - o 10 ile 12 Nisan arası ‘Favours & Cinéma, Algarve’13, Faro (PT)
 - o **15 ile 18 Nisan Arası 15.** Bartolomeo Scappi Uluslar arası Yarışma, Castel San Pietro Terme (IT)
 - o **17 ile 20 Nisan arası, 1. Balık ve Aşçılık Aveiro Festival, Aveiro (PT)**
 - o **18 ile 21 Nisan, Turizm ve Otelcilik öğretmenleri ve yöneticileri için seminer (EQF seviye 5 ya da üzeri), Podebrady/Prague (CZ)**
- **MAYIS:**
 - o 2 ile 5 Mayıs arası, 7. Uluslar arası otel resepsiyon çalışanları için *Donna Dina Migliori yarışması*, 5. Uluslar arası Şehir Turizmi Yarışması ve semineri
- **KASIM:**

- 10 ile 15 Kasım arası, 25. AEHT Yıllık Konferansı Costa Luminosa Cruise, Savona – Barcelona – Palma – Ajaccio – Marseille – Savona (I-E-F)
- **ARALIK:**
 - Aralık (2. Haftası), 22. Avrupa'da Yılbaşı, Marseille (F)

Ulusal veya bölgesel bazı ek müsabakalar ayrıca şöyledir:

- Uluslar arası İstanbul Gastronomi Festivali
- Türkiye Yaratıcı Barmenler Yarışması
- Servis Sanatları Altın Tirbuşon Yarışması

İlkokul seviyesinde T&O sektörünü tanıtan sınırlı çalışma mevcut. Bu aktiviteler çeşitli tesislere yapılan okul gezilerinden ibaret, bazı üniversiteler, bazı müze, tarihi anıt, hayvanat bahçesi gibi eğlence parkı ya da öğretmen tarafından ayarlanan nadiren görülen bir fabrika gezisi.

Bazı ilkokullar öğrencilere ilham veren becerileri geliştirmek için pişirme sınıfları açmıştır. Fakat bu faaliyetler ulusal düzeyde stratejik olarak planlanmamıştır.

T&O işlerinin Türkiye'de görünebilirliği

Türkiye'de, NOS hazırlığı EQRL (1-8)'e dayanmaktadır. Hazırlama süreci pek çok sektör ve T&O üzerinden yürümektedir. Şimdiye kadar her meslek için tamamlanan 34 NOS ve 6 NQ T&O sektöründe 2-6 seviyede ve Mesleki Eğitim ve çalışma modülleri NQ yetkinliklerine dayanmaktadır. T&O için bazı kabul edilmiş ve duyurulmuş NOS aşağıda gösterilmiştir. Ayrıca bazı taslaklar bağlantıda bulunabilir.

(<http://www.myk.gov.tr/index.php/tr/taslak-meslek-standartlar>)

- Bakım ve temizlik görevlisi seviye 5,
- Asistan bakım ve temizlik görevlisi seviye 4,
- Kat Denetmeni seviye 3,
- Halka açık alan Denetmeni seviye 3,
- Oda Görevlisi seviye 2,
- Görevli seviye 2,
- F&B Yöneticisi seviye 6,
- Barmen seviye 4,
- Servis Müdürü seviye 5,
- Servis elemanı seviye 2/3/4
- Ön büro görevlisi seviye 4,
- Ön büro müdürü seviye 5,
- Otel rezervasyon çalışanı seviye 3,
- Otel telefon operatörü seviye 2,
- Kapı görevlisi seviye 2,
- Mutfak yöneticisi seviye 5,

- Aşçı seviye ¾
- Pastane aşçısı seviye 3,
- Mutfak görevlisi seviye 2,
- Bulaşıkhanne görevlisi seviye 2,
- <http://www.myk.gov.tr/index.php/component/content/article/429>

Bu iş rollerinin Türkiye Ulusal Nitelik Enstitüsü tarafında tanımlanmaları resmi makamlar (örn. Milli Eğitim Bakanlığı, Turizm Bakanlığı ve Türkiye İş Bulma Kurumu), işverenler, şirketler ve diğer NGolar tarafından kullanılmaya başladı. Bu biraz yeniş bir yaklaşım ve sürecin yükümlülüğünden dolayı pratikte oldukça yeni çoğu zaman bu roller büyük çok fonksiyonlu şirketler tarafından eğer onlar kendi tanımladıkları iş tanımlarını kullanmadılarsa kullanıldı. Burada daha önce iş tanımları yapılmış olsa da, hala bazı taslaklar kabul edilmektedir.

Ayrıca NOS ve NQ az da olsa ME öğretim programları, VOC-Test merkezleri, sertifikalandırmalar, okullar için akreditasyonlar, çalışanların kuruluşlarda istihdam ve iş açıklamaları vb. kullanmaya başladı.

Sitede <http://ttogm.meb.gov.tr>, bazı diğer iş açıklamaları ayrıca mevcuttur, fakat yeterlilikleri tanımlanmaz:

- YEME&İÇME SERVİSLERİ
 - o Mutfak
 - o Servis
 - o Bar
 - o Fırın
 - o Host/Hostes (Uçak, Tren ve Otobüs)
- KONAKLAMA VE SEYAHAT SERVİSLERİ
 - o Ön Büro
 - o Kat Servisleri
 - o Rezervasyon
 - o Operasyonlar
- EĞLENCE SERVİSLERİ
 - o Animasyon Servisleri
 - o Genç Animasyon
- GIDA TEKNOLOJİSİ
 - o Gıda Kontrol
 - o Süt İşleme
 - o Sebze ve Meyve İşleme
 - o Tahıl İşleme
 - o Zeytin İşleme
 - o Çay Üretimi ve İşleme
- GÜZELLİK VE SAÇ BAKIM HİZMETLERİ
 - o Saç Bakımı
 - o Güzellik Servisleri
 - o Vücut Bakımı ve Masaj
- HEMŞİRELİK VE YAŞLI BAKIM SERVİSLERİ

- Yaşlı Bakımı
- Hasta Bakımı
- Engelli Bakımı
- DENİZCİLİK
 - Gemi Kaptanlığı

Ek olarak, küçük şirketlerde, işverenler kendinden tanımlanmış işlere itimat etmezler. Fakat rol arttıkça pozisyonların tanımlanması daha açıklayıcı ve uluslar arası düzeyde tanımlarda daha benzerdir.

Örneğin: Türkiye’de ki düşük bütçeli, küçük otel ve pansiyonlarda, Otel ön büro personelinin çok fazla işi vardır, karşılama odası bakım ve temizliğine, rezervasyondan oda servislerine, bazen muhasebe işleri ve bazen satın alım gibi. Bu çalışma şekli ve bu yüzden rollerin tanımları tamamen ve daha çok amaçlı ve uluslar arası tanımlanan roller otelin boyutuna göre, müşteri değişikliklerinin sayısına göre değişir.

Bazı kariyer yolları şu şekilde tanımlanır:

- T&O Endüstriyel Gıda hazırlama alanı zamanının %80’in çalışan bir yoldur:
 - Çıracak aşçı ile başlar> Aşçı>2. Aşçı>Şef Aşçı> Bölgesel Yöneticiler> Müdür (müdür pozisyonu günlük 50.000’den fazla kişiye yemek çıkarmaklar sorumlu olan kişidir)
- Otelde çoğu zaman akış şöyledir:
 - Komi> Şef Komi>Garson>Şef Garson> Restoran Yöneticisi> Yeme ve İçme Yöneticisi> GM yardımcısı> Genel Müdür.

Ek olarak, en çok güvenilen iş girişimlerinde performans değerlendirmeleri 6 aylık ya da yıllık yapılır. Performansa dayalı olarak bu adımlar bazen çok hızlı geçilir.

Her zaman yeni başlayan bir kişinin eğitimine göre uygun bir seviyede işe başladığı söylenemez fakat iç eğitimler her zaman kişilerin şirketin düzenlemelerine göre ayarlanması konusunda yer alır.

Niteliklere ilişkin, T&O sektörü proaktif bir şirket olmaksızın duyarlı bir şirket olmaya dikkat eder. Müşterinin talebi olmadıkça herhangi bir değişikliğin olmayacağı ve iş ile fonksiyonların aynı kalacağını söyleyebiliriz.

Teknolojik gelişmelere göre aşağıdakiler gibi yeni yeterliliklere ihtiyaç vardır

- Teknoloji kullanımı: PDA kullanımı için talimatların alınması ya da rezervasyon ya da internet satışları için bilgisayar kullanılması yükseliştir bu yüzden internet satışlarında deneyim kazanarak uzmanlar daha fazlasına ihtiyaç duyacaklardır
- Dil yeterliliği ihtiyacı hala güncel bir problemdir bununla birlikte değişen profil dağıtılmış dil yeterliliği daha gerekli olmaktadır.
- Aynı zamanlı çeşitlendirme için helal gıda ve kaşer gıda üzerine çalışmaların yeterliliği için gereklidir.
- T&O pazarlaması sosyal medya uzmanları her şeyden çok lazımdır.

Ayrıca Globalleşme ve rekabet yükselişyken fuarlar ve ticaret şovları her zamankinden fazla yer tutmaktadır. Bu yüzden iş otelleri ya da 3 gün kalma kültürü yükseliştir. İş kalma uzmanlarına fazlaca ihtiyaç duyulacaktır.

Ayrıca müşterilerin yeni eğilimleri bulunmaktadır, örneğin organik olarak hassas turizm, eş cinseller, eko turizm, spor taraftarları, vb. hepsinin yeni yeterliliklere ihtiyacı vardır.

T&O'nun endüstriyel kısmında ayrıca iş güvenliği, tesis güvenliği ve servis güvenliği (yemek, içmek vb.) daha önemli olmaktadır ve yeni uzmanlara ihtiyaç duyulur.

Sektördeki temel dernekler şunlardır:

- Türk Seyahat Acenteleri Derneği
- TUROFED: Türkiye Otelciler Federasyonu (7 bölge üyeli federasyon)
- Türkiye Beslenme Gıda Dernekleri Federasyonu
- Türkiye Turizm Yatırımcıları Derneği
- TUROB: Turistik Oteller ve yatırımcılar derneği
- Türkiye Restoran ve Eğlence Derneği
- Türkiye erozyonla mücadele, ağaçlandırma ve doğal varlıkları koruma vakfı
- Türkiye Çevre Eğitim Vakfı
- Türkiye Çevre ve Kültürel Varlıkları Koruma ve Tanıtma Vakfı
- Kapalı Çarşı Esnafları Derneği
- Türkiye Anıtlar, Çevre ve Turizm Varlıklarını Koruma Vakfı
- Yol Güvenliği ve Yol Trafiği Araştırma Dernekleri
- İş Gücü Geliştirme ve Eğitim – Eğitim ve seviyeler dâhil
- YESİDEF: Türkiye Gıda Sanayicileri Dernekleri Federasyonu: www.yesidef.com
- TUYEB: Turizm yazarları ve gazeteciler derneği: www.tuyed.org.tr
- TUREB: Türkiye Turist Rehberleri Dernekleri Federasyonları; TUREB altında birleşen turist rehberleri loncaları ve dernekleri çok fazladır ve şu adreslerde bulunabilir <http://www.tureb.net/index.php/english> <http://www.tureb.org.tr>
- Türk Rehberler; www.turkishguides.org
- Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği; www.tursab.org.tr
- MTEGM mesleki ve teknik eğitim genel müdürlüğü; <http://mtegm.meb.gov.tr/>
- MEB TTOGM milli eğitim bakanlığı ve mesleki ve teknik eğitim genel müdürlüğü; <http://ttogm.meb.gov.tr/>

İşgücünün Geliştirilmesi ve Eğitimi

Türkiye'deki mevcut eğitim ve yeterlilik seviyeleri

%3-0: ilköğretimden daha az

%13-1: ilköğretim

%15 – 2: ortaöğretimden az

%15 – Genel

%0 – Mesleki

%39- 3: orta öğrenim eğitimi

%25 – genel

%14 – mesleki

%12 – 4: Doğrudan ortaöğretim üçüncü zaman eğitimi

%3- Genel

%10 Mesleki

%6-5: Kısa süreli dönem eğitimi

- Genel

- Mesleki

%8 - 6 Lisans veya dengi eğitim

- Akademik

- Profesyonel

%1 – 8: Doktora ya da eşdeğer eğitim

- Akademik

- Profesyonel

%1-9 Sınıflandırmaya tabi olmayan

Kaynak: Ortalama sayılar ve sadece 2 büyük özel T&O grubunun araştırmasının sonuçlarını yansıtır (Dedeman ve Sardunya) pazarda 5000'in üzerinde çalışan ve T&O ME okul yönetimi (Bay Kazım Şener), öğrencilerin eğitimi ve sektör desteği ile 150'nin üzerinde bir yıl dan 25 yıla kadar hizmet vermektedir.

2007'de Türkiye, 2023 Türkiye Turizm Stratejisini T&O sektöründe yönetsel ve denetsel vasıflarla önemli ve devam eden hedefler için kurdu. Toplam kalite yönetimi, takım çalışması, kendini geliştirme ve yenilik başlıkları ayrıca 2023 Türkiye Turizm Stratejisinde vurgulandı. Çalıştırmacılar ve öğretmenler performans kistaslarına göre öğrencilerin vasıflarını değerlendirmeye yönelik çalışmalara başladılar. Ayrıca yönetsel ve denetsel vasıflar 2006'daki resmi ya da gayri resmi öğretim programında mevcuttur. Son yıllarda yönetsel ve denetsel vasıflı çalışanlara daha fazla ödeme yapıldı.

Kaynak Türkiye Turizm Stratejisi 2023 <http://www.kulturturizm.gov.tr/genel/text/eng/TST2023.pdf>

Son yıllarda, Türkiye'nin AB üyelik görüşmeleri esnasında ki çalışanların standardizasyonu ve işin büyümesine göre eğitim ve öğretimin kalite ve devamlılığının arttığından emin olması gereklidir. Sektörde çalışanların bölgesel yeterliliği ulusal ve uluslar arası seviyeden uygun yeterliliklerin ihtiyacı yoluyla yönlendirilir.

Ayrıca niteliklerin ve yeterliliklerin saptanması eğitim programlarının ihtiyaçlarını değiştirmiştir. Meslek okullarında ve üniversitelerde Türkiye Turizm Stratejisi 2023 gereğince Turizm sosyolojisi, dünya mutfakları ve kültürleri, Anadolu uygarlığı ve kültürü, turizm araştırma yöntemleri, davranış bilimleri, yeni servisler ve turizm araştırmalarının türleri olarak dallanan eğitimler bazı yeni derslerdir.

Özel T&O sektör şirketleri ve eğitim enstitülerine göre mesleki eğitim her durumda zorunludur. Müşteri beklentileri yüksek, rekabet şiddetli ve şirketlerin iç eğitimi ihtiyaçları karşılamaktan uzak. İç eğitimler şirket kültürü ve özellikli konular için gerekli ve geçerlidir. Fakat şirket değerleri ve çalışanları sertifika seviyeli eğitimle hesaba katmak daha fazla yaygın konular.

Bazı yaygın konular şöyledir:

- Yönetim eğitimleri
- Finans eğitimleri
- İletişim, karar verme, zaman yönetimi
- İş sağlığı ve güvenliği
- Vb.

Bu değişiklikler temel olarak müşteri ihtiyaçları üzerinden tanımlanır. Fakat rekabet ve talebin artmasıyla, şirketler müşterileri daha önce yapmadıkları kadar dinlemeye başladılar. Müşteriler şirketlere, neye ihtiyaçları olduğunu gösterdi. Daha sonra takip eden iç eğitimler, çalışanı daha özgün eğitti ve son olarak mesleki eğitim ihtiyacı kaçınılmaz oldu.

Şimdi bazı resmi yaklaşımlar şu şekilde görünmektedir:

- Bölgesel analizler ve iş tanımları H&T sektörü içerisinde sosyal partnerler ve işverenlerle tanımlanır.
- Ulusal Bölgesel Standartlar ve Ulusal Nitelikler tanımlanır ve yayınlanır.
- Modüler temelli resmi ve gayri resmi öğretim programları hazırlanır ve uygulanır.

Türkiye’de Kalite ve Sertifikalandırma

Liselerde turizm alanında iş deneyimi toplam saat üzerinden kredilendirilir ve ECVET olarak kredi aktarım sistemine transfer edilmez.

Turizm Temel Sertifikasının içeriği incelendiğinde hala mesleklere göre NQ gereğince yürüdüğü görülmektedir. Türk Ulusal Kalifikasyon Çerçevesi (TYÇ) ve EQARVET ile birleştirme çalışmaları TÜRK NOA’ da (MYK, www.myk.gov.tr) devam etmektedir. Türk liselerinde turizm eğitiminin genişlemesi ve güçlendirilmesi için bazı resmi olmayan seviye 2, 3 ve lise seviye 4 öğretim sistemleri kabul edilen NQ sistemine dayanır. Kalite belirleyicileri Milli Eğitim Bakanlığı ile sosyal partnerler, işverenler ve NGÖlar tarafından hazırlanır.

T&O sektöründe İngiltere, Almanya ve Hollanda’dan NGÖlar yoluyla AB ülkeleri ile EQAVET ve ECVET sertifikalandırması için çalışma temelli projeler ve ortaklıklar bulunmaktadır.

Mesleki eğitim sistemi kalitesi güçlendirmek ve geliştirmek için, ME enstitülerini modernize etmek, geliştirmek ve HR'yi ME uygulamalı projeler yoluyla geliştirmek için şu gibi aktiviteler: uzman değiştirme, danışmanlık, modüler program gelişimi çalışmaları, öğretmenlerin eğitimi ve benzer çalışmalar Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmıştır. Türkiye'de NQA projesi Mesleki Yeterlilik Yetkisi Güçlendirme ve Ulusal Nitelikler Sistemi için işbirliği ve çalışmalar AB ülkeleriyle yürütülmüştür.

Yeterlilik Tanımanın farklı faaliyetlerde kullanımının özendirilmesi şöyle yapılmıştır:

- T&O sektöründe tüm meslek seviyeleri için test ve sertifikalandırmaya dayalı NOS, NQ, ECVET, ECTS, TQF hazırlanması, EQAVET adaptasyonu ve Ulusal yeterlilik.
- T&O okullarının ve eğitim merkezlerinin akreditasyonu
- T&O sektörel ihtiyaçları ve eğitim ve öğretim kalitesinin AB yeterliliklerine göre geliştirilmesi için Yeni bir ME eğitim sistemi kurulumu.
- AB standartlarına göre öğrenim sonuçlarının eşdeğerliği ve saydamlığının sağlanması.

Endüstri ve akademi arasındaki bazı işbirliği şu şekildedir:

- Bazı üniversiteler bazı özel piyasa şirketlerinin adlarıyla açıcılık okulları açmaktadır.
- Ticaret şirketleri üye şirketlerinin desteğiyle bireysel ve profesyonel katılımcılar için çeşitli kurslar açmaktadır. Bu aktiviteler çoğunlukla ücretsiz ya da makul bir ücret karşılığında olmaktadır.

Bu ortaklıkların **güçlü yönleri**:

- İşverenler NOS, NQ, Test ve Sertifikalandırma gibi tüm çalışmaları desteklemekte ve gönüllü olmaktadır.
- T&O sektörü işverenleri ve NGÖlar yeni vasıfların gelişiminin ve okullarla ve politikacılarla yerel veya ulusal seviyede işbirliğinin farkındadır.
- Sektör kalifiye iş gücü ve ayrıca yetkilendirme sertifikalarının alınmış olmasını istemektedir.
- Kuruluşların artan sayısı, işin çeşitliliği ve kalifiye işgücü ihtiyacı

Bu ortaklıkların **zayıflıkları**:

- Akademik ve iş kuruluşlarının her ikisinde de yeterli kalifiye personelin bulunmaması
- T&O sektöründe çalışanları ilgilendiren bir Test ya da Sertifikalandırma merkezinin olmaması.
- NOS, NQ, TQF ve EQAVET'in adaptasyonu tüm seviye 1-8 yerleşimleri için T&O sektöründe tamamlanmaması.
- Eğitim sistemi hala geleneksel ve vasıf geliştirme prosedürlerinin yerine stajyerliğin yükümlülük olarak görülmesi.
- İş birliği ve iş ortaklığı faaliyetleri ve çalışmaları tüm aktörler açısından geliştirilecektir ve bazı şirketler yeterlilik ve sertifikalandırmayı geliştirmek üzerine kurulacaktır.
- Nitelikli ve eğitilmiş kişi sayısının tüm kişiler ve iş birliği yönünde geliştirilmesi kaçınılmaz olacaktır.

- AB fonlu Akreditasyon Test ve Sertifikalandırma Merkezlerinin sayısı ülke genelinde artacak ve büyüyecektir.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı büyük bir rol oynayacaktır.

Türkiye’de NQF

Türkiye’de bir Ulusal Nitelik Çerçevesi bulunmaktadır: Türk Nitelik Çerçevesi (TYÇ).

Türk Nitelik Çerçevesi’nin gelişimi Türkiye’deki Bologna uygulamaları çerçevesi ile çok büyük bir başarı elde etmiştir. TQF gelişimin önemli bir belirtisi Mesleki Nitelik Otoritesi ve Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasındaki işbirliği Nisan 2006’da başlamıştır. Türk Nitelik Çerçevesi ile ilgili süreç Nisan 2006’da başlamıştır, çerçeve 2010’da onaylanmıştır ve uygulama Aralık 2010 da uygulanmaya başlamıştır.

Türk Nitelik Çerçevesi’nin hazırlığı hala devam eden bir süreçtir. NQA, TQF ile NGoları, üniversiteleri, okulları, işverenleri ve uzmanları hazırlar. TQF EQF seviyesiyle aynıdır.

Türkiye’de EQF

Türkiye’nin üyelik sürecine yönelik Avrupa Birliği standardizasyon politikasını entegre etmek için TQF EQF’ye adapte edilmiş ve yaratılmıştır. TQF ve EQF profesyonel vasıfların sertifikasyonu ve test edilmesinde kullanılacaktır.

NQF engellerinin aşılmasının Türkiye’de benimsenmesi:

- Fark edilen faydaların eksikliği
- Uygulama maliyeti
- Gereklilik olmaması (örn. mevcut durumda olmasından dolayı gerekmemesi)

İşte bazı örnekler:

- Marsa T&O okul mutafı için margarin bağışlayan bir şirkettir,
- Hilton ve 4 Seasons otelleri; uluslar arası otel zincirleri, çeşitli okul çalışmaları ve bazı toplantı yemekleri için balo salonlarını tahsis etmektedirler.
- Şarap şirketleri, kahve şirketleri, çamaşır makinesi şirketleri, T&O sektör yazılım şirketlerinin tümü destek vermekte fakat resmi bir ortaklık işitilmedi.
- Öğrenciler için Endüstriyel Uygulama çalışmaları

- Öğrenciler için iş öncesi eğitimler,
- NOS ve NQ için İş ve Bölgesel analizler
- Bölgesel danışmanlık ve rehberlik,
- Okullarda işgücü eğitimi
- R&D çalışmaları ve projeleri
- Hem çalışanlar hem de öğretmenler için Mesleki Servis eğitimleri.

MEB- milli eğitim bakanlığı, Turizm Bakanlığı, TUROB- Turistik Oteller ve Yatırımcılar Derneği ve TURSAB – Türk Seyahat Acenteleri Derneği ve bazı diğer şirketler eğitim sistemini planlamak ve tasarlamak için birbirleriyle iş birliği içerisinde. T&O okulları temas noktası şuanda diğer organizasyon MEGEP – MEB altında mesleki eğitim genel yönetiminin yardımıyla yürütmeyi planlayan MEB'dir.

Sektör yöneticilerine yöneltilen sonuç en az stajyerlik uygulamaları olan en az bir çalışmadır. Bunlar okul işletmeleri, bölgesel ve ülke geneli işbirlikleridir. Girişimler ve okullar işbirliği yapabilir ve ME eğitim programlarını geliştirmek için yardımlaşabilirler. Eğitimsel yerel makamlar, girişimler ve NGÖlar sektör ve girişimlerin ihtiyaçlarına yönelik eğitim programlarını geliştirmek için iş birliği yapabilirler. Bu en iyi çalışma ve eğitimidir. Fakat bu uygulamalar dikkatli yürütülmemektedir. Şirketler ve öğrencilerin her ikisi de bunu görev gereği tamamlama eğilimindedir. Faydası için değil. Bu uygulamalar devlet ve okullar tarafından kontrol edilmek zorundadır ve oldukça ciddi bir şekilde yapılmalıdır. Tüm tarafların bundan fayda sağlayacağına inanmaktadırlar.

Türkiye'de tüm ME eğitim sistemleri NQ gereğince 2006'dan beri modüler programlar temeline dayanmaktadır. Endüstri ve eğitimciler arasında üç farklı işbirliği çeşidi bulunmaktadır. Eğitim sistemi, eğitim yetkilendirmelerinin ülke geneli hazırlık süreci için ve NGÖlar ve ilgili alan uzmanlar birlikte çalışırlar.

Çalışan eğitimi ve gelişiminde bağlanmayı sağlamak için bazı destekler şöyledir:

- KOBİ'ler için işverenlerin yatırımını arttırmak açısından ulusal ve yerel finansal destekler ve teşvik tedbirleri (40 civarında)
- Yetkin işgücü yetiştirmek için işveren eğitimleri, vergi düşürme, finansal teşvik tedbirleri gibi finansal destekler
- İşgücü yeterliliklerinin geliştirilmesi için ulusal KOBİ fonları
- İşletmeler ve NGÖlar için eğitim birimlerinin kurulumu açısından finansal destek
- İş gücünün kalitesinin artırılması için ülkede ve ülke dışı burslar

Ek olarak, pek çok şirket bölgelerindeki bazı T&O okullarını inşa etmekte ya da finanse etmektedir. Örneğin:

- MARMARIS İÇMELER' DE, H. NARIN OTEL. Turizm Meslek Lisesi
- İzmir'de; Nevvar Salih İşgören, Mesleki eğitim kampusu ve lise
- ANTALYA – MURATPAŞA' DA TUR Otel ve Turizm Meslek Lisesi

- Mermerci ailesi T&O okulları, IMKB (İstanbul Menkul Kıymetler Borsası) T&O okulu vb.
- Özellikle (Tüm T&O okullarının 1/3'ü özel fonlu okullardır) bu bazı özel sektör şirketleri ve aileler tarafından yürütülür. Devlet ayrıca bu yatırımcıları ve destekçileri bazı vergi indirim alanlarında desteklemektedir.
- KOSGEB – Türkiye küçük orta ölçekli işletmeleri geliştirme organizasyonu ayrıca genç istihdamı çalıştıran şirketleri finansal açıdan desteklemektedir. Şirketler daha sonra yeni kişileri çalıştırma ve yatırım ve riskin açısından motivasyon bulmuş olurlar.

MEGEP – Mesleki eğitim genel müdürlüğü eğitim sistemini ve yeterlilikleri tasarlamaktan sorumludur. Akademisyenler, dernekler ve ilgili federasyonlarla ve bazı özel sektör temsilcileriyle çalışmaları tasarlamak için toplantılar yaparlar.

Bu toplantılardan gelen ilginç bir örnek, birkaç yıl önce özel sektör yatırım büyümeleri ve at biniciliği turizminin talebinin profesyonel bir nalbant servisi gerekliliği, sektörü bazı T&O okulları altında bir meslek olarak açılmış bu bölümü okullardan talep etmeye itmiştir.

Şuan bir piyasa oteli bu eğitim tasarlama sürecini diğer pek çoklarından biraz farklı ele almıştır. Bu şirket çalışanlarının bir eğitim konusuyla ilgili meslektaşlarının eğitimini yapmak konusunda sorumlu kılmıştır, bunu yaparak daha iyi öğrenirler, birbirlerine sorular sorarlar daha fazla dinlerler, daha fazla özen gösterirler, otel ya da şirketin tesis ettiği farklı bölümlerle ilgili daha fazla ilişki kurar ve birbirlerine daha fazla güvenirler. Böylece şirket bu eğitimden sonra daha verimli çalışır.

İşverenler şunları isterler:

- Eğitimlerin tasarlanması esnasında nitelikli çalışanlar ve uzmanlarına öneri yapmak
- Eğitim sistemi için sektörel ve eğitimsel ihtiyaç analizi
- İşgücü belirteçlerinin yeterliliğinin desteği

Teknolojinin Kullanımı

T&O sektörü eğitiminde teknoloji kullanımının pek çok faydası vardır:

- Özel sektörün bakış açısından: daha güncel bilgiye sahip olan öğrencinin devam eden işe adapte olması daha kolaydır. Ve ayrıca teknoloji destekli hafif eğitimler ve e- eğitimler bulunmaktadır. Şirketler bu ileri teknoloji güdümlü eğitimin esnek zaman ve mekan seçeneğini severler, hem şirket hem de çalışan daha verimli olabilir.
- Okulların bakış açısından: T&O sektörü açısından yeni donanım ve yazılımın avantajlarını oldukça takdir etmektedirler. Ve sadece oteller açısından değil; okullar, özel şirketler ve öğrenciler eğitimden sonra işe adapte olmak için daha az zamana gereksinim duyarlar.

Genel olarak şunlara olanak sağladığından söz edilebilir:

- Eğitim kalitesindeki gelişme,
- Zaman verimliliği,
- Uzaktan eğitim imkanı,
- Eğitimlerin kolaylaşması,
- Sürdürülebilirliğin sağlanması ve daha fazla eğitimlere uzatma,
- Bireysel eğitime yol açma.

İşverenlerin Staj ve eğitim sistemine katılımı

- İşverenler kursiyerlerin staj için sosyal güvenlik ödemelerini yaparlar,
- Lise öğrencileri mevsiminde sektörel deneyim kazanırlar ve T&O sektörü işgücüne katkıda bulunurlar,
- Staj sistemi öğrencileri bir şirkette haftada 4 gün çalışırlar,
- Staj eğitimleri veren kuruluşlar Bölgesel Kalkınma Ajansından faydalanabilirler.

Mesleki Nitelikler Sistemlerine geçişten sonra, Okan Üniversitesi ve TUROFED (Türkiye Otelciler Federasyonu) kararlaştırılan Nitelikler Çerçevesi gereğince bu eğitimlerin yapılması için bir anlaşma imzalandılar.

Türkiye’de T&O sektöründe işgücünün muhafaza edilmesi

Olgun işçilerin teşviki

- Olgunların eğitim ve danışma programlarında yer alması
- Birinci roller yerine, olgun işçiler destekleyici pozisyonlarda önerilir, güvenlik şefi, iç eğitici ya da eğitim denetmeni, iç denetim ve/veya danışmanlık pozisyonları gibi. Ayrıca olgun işçilerin takdir bazı sektörlerde bulunmaktadır. Gemicilik, uçak pilotu, makine gibi pozisyonlarda olgunlaştığımızda değer kazanırsınız.
- Olgun olmasından başka şirketler için ayrıca bir gereklilik engelli ve eski hükümlü kişilerin belli sayıda çalıştırılmasıdır. Madem ki şirketlerin böyle bir yükümlülüğü var, düşük ya da hiç performans beklentisi olmaması nedeniyle, olgun bir engelli ya da eski hükümlü çalıştırılır.

Öğrencilerin cezp edilmesi

T%O sektöründe ekstra olarak adlandırılan işler vardır. Bu türden çalışma çok yaygındır, bu sebeple şirketler bu pozisyonlar için doğrudan okul yönetiminden öğrenci talep ederler. Okul/öğretmenler yerleşimi yapar. Bu şekilde öğretmenler öğrencilerin farklı tür servislerde deneyim kazandığını kontrol eder. Biri barmen olarak servis verir ardından garson olur. Bazı geceler ve/veya hafta sonları öğrenciler okullarında listelenen bazı partilerde, düğünlerde, yemeklerde çalışmayı seçebilirler. Bu şekilde öğrenciler kariyerlerine çok şey katarken çok iyi cep harçlığı kazanırlar.

Bu Mesleki Turizm Okullarının yasal staj dönemleri çerçevesinde şu adımlarla gerçekleşir:

- Öğrencilere yarı zamanlı iş imkanı vermek ve iş saatlerini onlar için esnek hale getirmek
- İyi eğitimler için uluslar arası burs imkanları sağlamak
- Eğitim sonrası iş teklifi

Türkiye’de T&O sektöründe vasıf öngörüsü (tahmini)

Genel Bilgiler

Temel aktör MEB (milli eğitim bakanlığı) ya da MEB MEGEP- mesleki eğitim genel müdürlüğü özel dernek, federasyon, okullar ve öğretmenler ile işbirliği yaparlar.

Daha iyi anlayış ve gelişim sağlamak için her uzmanlık alanında, her konu farklı toplantılarda ele alınır.

Ek olarak bazı diğer aktörler şu şekilde mobilize olur:

- Ulusal, bölgesel, il bazında yöneticiler ve organizasyon (İŞKUR, TUIK vb.) ile T&O sektörleri
- Valiler, Belediyeler ve il bazında müdürlükler ve Bölgesel Kalkınma Ajansları
- Üniversiteler ve ME okulları
- İş verenler ve NGoları
- T&O sektörü çalışanları

Özel sektördeki rekabet iş verenleri ve gönüllüleri ihtiyaçları ve/veya tanımlamak için iter.

Kullanılan yöntemler

Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü bu verinin toplanmasından temel olarak sorumludur. Turizm Bakanlığı ve MEB (milli eğitim bakanlığı) ihtiyaçların ve sorunların belirlenmesi için periyodik olarak anketler gönderir. MEB ayrıca yeni eğitim sistemine teklif ya da öneri sunabileceğiniz Modül Güncellemeli web sitesini de açmaktadır. Tasarruf değerlendirmesi ayrıca devletin bir diğer endişesidir bu yüzden de anket gönderirler. Piyasanın ücretlendirme trendlerinin şekillendiren bakanlık tarafından gönderilmiş ücret karşılaştırma anketleri de bulunmaktadır.

Ek olarak İşveren Sendikaları yıl boyunca çalışanların bakış açısından gerekli nitelikler hakkında bilgi elde etmek için araştırmalar ve incelemeler hazırlar.

Bu analizler temel olarak merkezi ihtiyaçlara (%95) karar verme süreçlerinde fikir birliği ve tek ses yaratmak için odaklanır.

MEB bu değerlendirmeleri yapmaktan sorumludur. Özel üniversiteler okullar ve eğitim merkezler öğrencilerini iş garantili olarak geliştirebilmek açısından değerlendirmelerden etkilenir.

Ayrıca öğrencilerinin işverenlerinin ihtiyaçlarına göre daha fazla hazırlarlar, işverenlere eğitim, staj, ziyaret vb. aktivitelerle, öğrenciler için daha fazla yakınlaşırlar.

Talim Terbiye Kurulu MEB(milli eğitim bakanlığı) altında yürütülür. METEGM- MESLEKİ VE TEKNİK EĞİTİM GENEL MUDURLUGU ile işbirliği içerisinde. Ayrıca T&O okullarından öğretmenlerle işbirliği yapar. Bu kuruluş eğitimcilerle problemlerin sunumunu ve soruşturmalarını belirler daha sonra teklifleri ve sunumları bir sonraki eğitim sistemi ya da yaklaşımda pekiştirir.

Türkiye vakıflarının temel avantajı gerçekten ilgilenmeleridir. Toplantılara birlikte katılırlar. Fakat büyük değişiklikler beklenmemelidir. Kurullar trendlere göre hareket eder böylece proaktif olmaktansa tepki gösterirler. Sistemin zayıflığı ayrıca bürokrasi ve iletişim eksikliğidir. Bazı vakıflar toplantılar fakat okullar yer almaz, okullar dahil olduğunda ise öğrenciler ve/veya özel sektör dahil olmaz. Bu yüzden temel faydalar her zaman sağlanmalıdır ve farklı odak gruplar düşüncelerini paylaşmak için birlikte katılım sağlamalıdır.

Gelecek 5-10 yıldaki eğilimler

Sistemin en çok ve en acil ihtiyacı her düzeyde eğitimidir.

Özellikle mutfak ve servis eğitimleri en çok ihtiyaç duyulanlardır.

Otellerde artan yatak sayısı talebi ve şehir insanının davranış değişiklikleri özellikle dışarıda yemek bir zevk aktivitesinden çok gereklilik olmuştur..

Yemek ve kalacak yerlerdeki büyüme ile, tüm ilişkili alanlar özel eğitim ve öğretime ihtiyaç duyacaktır (çamaşırhaneden mutfağa kadar).

Bazı ihtiyaçlar ayrıca şöyle tanımlanır:

- Çeşitli yabancı dil eğitimleri
- Kültürler arası ilişkiler
- Bilgisayar/teknoloji eğitimleri

Geçtiğimiz 5-10 yıldaki temel fark insanların yaşama, yemek ve davranış şekillerindeki değişimlerdir. İnsanlar daha hızlı seyahat ediyor; konaklamaları daha kısa, bu yüzden sizde bu kısa konaklamalara çok şey sığdırmak zorundasınız. Bu kısa sürede yapıları şeyden zevk aldıklarından emin olun. Daha hızlı şehir turları, daha hızlı transfer, etkili ve kolay erişilebilen toplantılar, daha az lüks ancak daha fazla kaliteli ve verimli odalar, yüksek hijyen bilgisi, daha hızlı ve etkili gerçekleştirilen iletişim, geleneksel ya da basmakalıp faaliyetlerde ulusal ve küresel yaklaşımlar talep etmektedirler.

Gelecek yıllarda sektörün temel değişimi

Türkiye’de yabancı işçilerin çalışmasıyla ilgili artan bir eğilim var. Bu işçiler temel olarak Eski Sovyet ülkelerinden. İşverenlerin yabancı işçileri tercih etmesinin sebebi yerel işçilerdeki yabancı dil ve eğitim temelleriyle ilgili eğlence servislerindeki artistik kabiliyetlerinin eksikliğidir.

Ülke büyümesinin ekonomik ve turistik rolü açısından, servislerin talebi daha da büyümektedir ayrıca yeni teknolojiler, yeni vizyonlar ve yeni yaklaşımlar gerektirerek rekabeti beslemektedir.

Artan ziyaretçilerin sayısı açısından, tesislerin sayısı (oteller, restoranlar, barlar vb.) artmıştır. BU noktada servis endüstrisi servislerini ve kalitelerini, ekiplerini dünyanın her yerinden profesyonellerle destekleyerek farklılaştırmayı denemektedirler. Bu yüzden çalışan kişi sayısı ayrıca artmaktadır. Piyasa büyümesine ek olarak, tüm mevcut operasyonlar yeni iş değişikliği ve daha fazla yabancı gerektiren yeni servislerin ayrıca değişimi ile büyümektedir.

Bu adım çoğunlukla ek ekonomik büyüme yaratan yeni bakış açısı talep eder ve biz kendini besleyen bir döngü yaratabiliriz.

Pek çok şirket ve okul Avrupa geneli mesleklerin tanıtımının Avrupa'nın her tarafındaki meslektaşlarıyla buluşmaları açısında daha geniş bir bakış açısı getirecektir. Mevcut işçiler farklı değerleri öğrenme şansına sahip olarak şirket kültürlerini daha iyi anlayabilirler. Müşteri beklentileri daha öncekilerden daha iyi karşılanacaktır. Yerel uzmanlar uluslar arası yaklaşımlardan öğreneceklerdir.

Bu yüzden tüm seviye ve kökenden tüm çalışanları eğitmek ve geliştirmek için müthiş bir yöntemdir. (Kalite geliştirme, mobilizasyon imkanı, kalite ve standardizasyon ihtiyacı)

Daha genel olarak, devlet ve eğitim kurumları bir eğitim planını geliştirmektense takip etmeyi daha çok isteyeceklerdir. Fakat özel sektör faaliyetleri boyunca kendilerini geliştirmek zorundadırlar, aksi durumda geri çekilirler. Bu yüzden en iyi niteliklerin beklendiği organizasyonlar özel sektördür. Özel sektör T&O sektörü eğilimlerini tahmin etmek için periyodik olarak takip etmek talep etmek zorundadır. Daha fazla insan iletişimli iş daha önceliklidir.

Türkiye'de mevcut olan en iyi uygulamalar

T&O sektöründe

İki enstrüman ulusal düzeyde nitelik tahmininin için temel teşkil eder. Birincisi Türkiye İş ve İşçi Bulma Kurumu (İŞKUR) verileri; ikincisi Turkstat. Türkiye İstihdam Ajansı aylık işgücü araştırması kayıtları kısa süreli nitelik ihtiyaçlarının tanımlanması için bölgesel mesleki bilgiler ve mesleki kullanışlı bilgileri içerir. İSKUR işverenlerden ve işten çıkarılanlardan verileri toplar ve işler. Kayıt 800,000 girişi içermektedir, ülkenin işsizlik oranının üçte biridir. İSKUR kısa süreli vasıf ihtiyaçlarıyla ilgilenir bu yüzden aktif işgücü piyasa politikalarını ve bu politikalardan akıllıca beklenen talebi tasarlayabilir. Eğitimsel başarılar ve vasıflar listelenmiştir. Tahmini amaçlar için sınırlanmış veriler takip eder. Bir yıllık zaman döngüsü işsizlik faydalarının en fazla süresidir; işsizlik sigortası kriteri iş gücünün yarısının kayıtlı olmadığı, işgücü için ön yargılı bir örnek olan Türkiye'de katıdır ve yüksek okul eğitimleri tipik olarak İSKUR ile kaydedilmez, kaydedilen kişiler ve meslekler en fazla mavi yaka lıdır. Böylece, veri devamlı olarak güncellenir ve internette (<http://www.iskur.gov.tr>) adresinden ulaşılabilir. İlk defa iş arayanlar kendilerinin daha fazla listelerler, veri beklenen eğilimler için daha güvenilir olacaktır.

Turkstat aylık işgücü araştırması sadece ulusal istihdam ve iş gücü katılım veri kaynağında kalır. Zamanla işgücü piyasasını düzenler ve aylık net gelir sorgulamasını 2004'ten beri içerir. Gücü devamlı ve güncel zaman döngüsüdür; Ulusal/bölgesel (NUTS 2) düzey sunumu ile 24 bin hane halkı; ve tüm sektörleri kapsamasıdır.

Türkiye ilk Genç İstihdam Zirvesinin Kasım 2008 'de Çorum bölgesel endüstri ilinde, Ankara'nın kuzeydoğusunda gerçekleştirmiştir. Fikir genç insanlara bir ' yol haritası' çizmekti. Bu bir çok ılımlı (ifade edilen fikirlere izin vermeyen) akademisyenin, devlet yetkililerinin, NGOların ve sosyal ortakların katılımıyla gerçekleşti. Altı bağımsız çalışma gurubundan üçünde bağımsız ulus geneli genç organizasyon katılımcıları kapsamlı bir işgücü talebiyle haritası fikriyle geldi, böylece 'yerel' Türkiye İşçi Bulma Kurumu (İŞKUR) ofisleri ya da meslek okulları eğitimi destekledi.

T&O sektöründe Vasıf beklentilerinde en iyi uygulamalara farklı bir örnek olarak, (MEGEP) (SVET) Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Geliştirilmesinden bahsedilebilir. SVET beş yıllık bir projedir (2002-2007 yılları arasında) Avrupa Komisyonu ve Türkiye Devleti arasında bir anlaşma imzalanarak sonuçlanmıştır ve toplamda 58.2M € elde edilmiştir. Proje Türkiye'nin ME sistemini geliştirmeyi amaçlamıştır. Proje personeli atölyeler ve çalışmalar yürütmüş ve istedikleri en fazla ilişkili bilgiyi anlamak ve elde etmek için belirlene bir çabayla söyleşiler ve toplantılar düzenlemişlerdir. Beklenen sonuç getirisi Ulusal Niteliklendirme Sistemi tarafından ulusal ve uluslar arası kredilendirmeye desteklenen güçlü bir ME sistemiydi. (MEGEP) (SVET) Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi projesinin özel hedefi:

- 12 yıllık temel eğitimin intikali için altyapı çalışması
- Mesleki eğitim sistemini, n standartlarının seviyesini AB ve gelişmiş ülkeler seviyesine yükseltmek
- Mesleki eğitim sistemini sosyal ve ekonomik ihtiyaçlar ve uzun süreli öğrenme prensipleriyle güçlendirmek

Bu yaklaşım; işgücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılayan ve ilköğretim, ortaöğretim ve üniversitelerle birleştirilebilecek modern, esnek ve yüksek kaliteli mesleki eğitim sistemi kurmak için bulunmuştur. 145 pilot kurumda birlikte geliştirilen faaliyetler 30 şehir üzerinden uygulanmıştır.

Pilot Okul ve Kurumlarda Uygulanan Faaliyetler

- ekipman satın alımı
- bilgi teknolojileri satın alımı

- öğretmenlerin yurtiçi ve yurtdışı eğitimi
- müdürlerin yurtiçi ve yurtdışı eğitimi

Hazırlanan programlarda: Uluslar Arası Standart Eğitim Sınıflandırma (Isced97) kullanıldı.

MEGEP projesinin uygulanmasıyla birlikte

- Dokuzuncu sınıflar için pilot okul ve kurumlarda aynı program hem genel hem de mesleki eğitim okulları için uygulanmaya başlandı
- Eğitim süresi 4 yıl olarak belirlendi.
- 9. sınıf tanıtım ve rehberlik yılı olarak planlandı.
- Öğrencilerin intikali için uygun bir altyapı planlandı
- Çalışmalarının sonunda öğrenciler diplomalarıyla birlikte 3. seviye sertifikalar elde ettiler.
- Çalışmalarında başarılı olmayan öğrenciler 1. seviye ve 2. seviye sertifika alabildiler.
- Resmi ve resmi olmayan mesleki eğitim okullarında aynı alanlarda aynı modüler eğitim programı uygulanmaya başlandı.
- Diploma ve sertifikasyon programlarıyla geliştirilen modüller yaygın olarak kullanılmaya başlandı

Kaynak: <http://svet.meb.gov.tr/indexen.html>

Son en iyi faaliyet örneği : ekonomideki büyük bir aktör olarak, Koç Grubu, Koç Holding'in kendisi kadar Türkiye'nin de gelişimine mani olan iki temel sorun ile ilgili bir şeyler yapmak için kendini adadı:

- genç işsizliğinin yüksek oranları
- işgücü piyasasındaki kalite sorunları

“Meslek Lisesi: Memleket meselesi” Vehbi Koç Vakfı ve Milli Eğitim Bakanlığı ortaklığında 2006 da başlatılmıştır. Proje genç insanları mesleki eğitime özendirmek için:

- Mesleki eğitimin öneminde bina farkındalığı
- Mesleki eğitimin geliştirilmesi için kamu- özel ortaklıklarının kurulması

Proje mesleki eğitim öğrencilerini, burs, staj, çalışma ve koçlukta öncelikle destekledi.

Türkiye'nin 81 ilinden 264 okuldan 8,000 öğrenci 21 şirket ve 350 gönüllü çalışanla bağlandı.

Proje devam edecek, Koç olmayan işletmelere (kamu-özel ve üçüncü sektör) sürekliliğini sağlamak için “verildi”.

Etki

Halka faydaları

- Mesleki eğitim okullarında %68 artış
- Kamu politikalarındaki proje modeline okul-işyeri birlikteliğinin yerleştirilmesi
- Kamu-özel ortaklıkların sayısının artması
- Mesleki eğitimin popülerliğinin ve mesleki eğitim okulları algısının geliştirilmesi

İş faydaları

- Burs alan ve Grup faaliyetleri arasında yurttaşlık ve gönüllülük sorumluluğu için artan farkındalık
- Koç Grubunun, Vehbi Koç Vakfının ve proje şirketlerinin marka farkındalığının ve saygınlığının artması

Kaynak: <http://www.bitc.org.uk/our-resources/case-studies/ko%C3%A7-holding-a%C5%9F-turkey-%E2%80%93-vocational-education-crucial-matter-nation>